

Split, 23. siječnja 1939. – Zagreb, 20. srpnja 2025.

Prof. dr. sc. Srećko Matošić



U nedjelju, 20. srpnja 2025. u 87. godini života zauvijek nas je napustio dr. sc. Srećko Matošić, trajno izabrani redoviti profesor Sveučilišta u Zagrebu Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta, dugogodišnji član Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa i jedan od utemeljitelja Hrvatskog društva za biotehnologiju.

Srećko Matošić rođen je 23. siječnja 1939. godine u Splitu te se rado prisjećao najranijeg djetinjstva provedenog u okruženju svoje obitelji u Splitu. Tijekom pohađanja osnovne škole s obitelji se preselio u Zagreb,

gdje je završio i srednjoškolsko obrazovanje, a ispit zrelosti položio je 1957. godine. Iste je godine upisao Kemijsko-tehnološki odjel Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i diplomirao 1962. godine. Tijekom školovanja stekao je prijateljstva za cijeli život te je često spominjao vesela druženja, posebno s planinar-skih izleta.

Nakon stečene inženjerske diplome najprije se zaposlio u Zagrebačkoj tvornici papira, čiji je bio stipendist. Već sljedeće, 1963. godine, dobiva radno mjesto na Biotehnološkom odjelu Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je 1964. godine izabran za stalnog asistenta na predmetu *Kemija i tehnologija antibiotika*.

Poslijediplomski studij iz područja biotehnologije završio je 1971. godine, obranom znanstvenog magistarskog rada na temu "Utjecaj odabranih parametara na biosintezu antibiotika nisina". Godine 1971. i 1972. boravio je na specijalizaciji u Istituto Superiore di Sanita u Rimu, gdje je radio na biosintezi i izolaciji ergot alkaloida. Disertaciju "Prilog poznavanju biosinteze i izolacije ergot alkaloida iz kulture *Claviceps purpurea* (Fr.) Tul." obranio je 1976. godine. U zvanje docenta izabran je 1977. godine, a već sljedeće godine bio je na dužnosti direktora Instituta za prehrambeno i biokemijsko inženjerstvo, a potom i voditelj Prehrambeno-biotehnološkog odjela Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U zvanje izvanrednog profesora izabran je 1987. kad je prvi put preuzeo dužnost predstojnika zavoda za biokemijsko inženjerstvo. Redoviti je profesor od 1996. godine te je iste godine imenovan i prodekanom za financije na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a još jedan mandat preuzeo je 2003. godine. Redoviti je profesor u trajnom zvanju bio od 1999. godine.

Proširujući područje djelatnosti, Laboratorij za kemiju i tehnologiju antibiotika prerasta 1976. godine u Laboratorij za tehnologiju antibiotika i enzima, čije pročelnništvo dr. sc. Srećko Matošić preuzima kao docent te je ostao na toj dužnosti sve do 2003. godine, kad ga je naslijedila, sada *prof. emerita*, dr. sc. Jagoda Šušković. U laboratoriju su još 1992. godine, uspostavljena istraživanja probiotičkog koncepta, zbog široke rasprostranjenosti i nekontrolirane uporabe antibiotika, kao i gorućih problema s antibiotskom rezistencijom. Svrha istraživanja je manipulacija crijevne mikrobiote s probiotičkim bakterijama, da bi se ojačao obrambeni sustav organizma i smanjio rizik od nastajanja infektivnih bolesti, što bi za posljedicu imalo smanjenje uporabe antibiotika, a time i antibiotske rezistencije. Ta su istraživanja proširila znanstveno-nastavno područje djelovanja Laboratorija, koji od 2006. godine, nosi

naziv "Laboratorij za tehnologiju antibiotika, enzima, probiotika i starter kultura".

Prof. dr. sc. Srećko Matošić bio je mentor brojnih diplomskih, magistarskih i doktorskih radova. Tijekom svoje znanstvene karijere, kao voditelj znanstveno-istraživačkih projekata i kao koautor znanstvenih radova, bio je ponajprije fokusiran na razvoj biotehnoloških procesa biosinteze mikrobnih metabolita (antibiotika, alkaloida, vitamina) i izdvajanja proizvoda mikrobnog metabolizma te proizvodnju proteina jednostaničnih organizama na različitim otpadnim, industrijskim i poljoprivrednim materijalima, često u suradnji s industrijskim partnerima.

Izvodio je nastavu na brojnim kolegijima, najprije na studijskom programu studijskog smjera *Biokemijsko inženjerstvo*, a od 1998. na studiju Biotehnologija, na studijskim smjerovima: *Biokemijsko inženjerstvo* i *Biokemijsko-mikrobiološkom smjeru* te na poslijediplomskom doktorskom studiju *Biotehnologija i bioproceno inženjerstvo*, kojeg je bio dugogodišnji voditelj. Bio je nositelj kolegija "Tehnologija antibiotika" i "Tehnologija enzima", a od 1998. godine, promjenom studijskih programa, nositelj je kolegija: "Biotehnoška proizvodnja lijekova i specifičnih kemikalija" i "Proizvodnja enzima i enzimsko inženjerstvo". Sudjelovao je s predavanjima i na kolegijima: "Procesni praktikum", "Projektiranje", "Industrijska mikrobiologija" i "Biokemijsko inženjerstvo" do 1997. godine, a od tad i na kolegijima "Projektiranje biotehnoških procesa", "Fiziologija industrijskih mikroorganizama" i "Biokemijsko inženjerstvo I". Na poslijediplomskom doktorskom studiju bio je nositelj kolegija: "Biotehnologija industrijskih antibiotika" i "Razvoj procesa proizvodnje i primjene enzima" te je sudjelovao na kolegiju "Biokemijsko inženjerstvo".

Svojim je studentima bio autoritet, iako je kao profesor imao specifičan, ležeran nastup. Nerijetko je tijekom pauze od predavanja nastavio zaokupljati pažnju studentima, ali ovaj put crticama iz povijesti, s mnogo zapamćenih detalja, jednako suvereno ih iznoseći, kao i inženjerske teme svojih predavanja.

Bio je gostujući nastavnik na Biotehničkoj fakulteti, Univerze v Ljubljani, Slovenija, na poslijediplomskom studiju Biotehnologije, na kolegiju "Biosynthesis of secondary metabolites" od 1992. do 2006. godine.

Prof. dr. sc. Srećko Matošić razvijao je inženjersku struku i kao suosnivač i vršitelj mnogih dužnosti u Hrvatskom društvu za biotehnologiju. Bio je i član Akademije tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ), kojoj je ustupljen naš laboratorijski prostor, pa je tako i danas sjedište HATZ-a u Kačićevoj 28, na adresi našeg nekadašnjeg laboratorija. Obnašao je i mnoge dužnosti u Hrvatskom mikrobiološkom društvu, kao član Izvršnog odbora, i u Hrvatskome društvu kemijskih inženjera i tehnologa.

Svojim znanstveno-nastavnim radom i stručnim aktivnostima dao je ne samo velik doprinos svojoj inženjerskoj, biotehnoškoj struci već je utjecao na brojne generacije studenata i istraživača.

Profesor Srećko Matošić ostat će nam u trajnom sjećanju kao ugodan suradnik i mentor i kao velik čovjek kojemu su uvijek na prvom mjestu bile ljudske vrijednosti i prijateljski osjećaji za nas u najbližoj okolini i za svoju obitelj.

prof. emer. dr. sc. Jagoda Šušković i prof. dr. sc. Blaženka Kos
Laboratorij za tehnologiju antibiotika, enzima, probiotika i starter kultura Zavoda za biokemijsko inženjerstvo, Sveučilište u Zagrebu Prehrambeno-biotehnoški fakultet